

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Svetlana Filincova

Judecători

Galina Stratulat

Maria Ghervas

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Dorina Tăut și de către avocatul Tampei Tatiana în interesele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2022, în cauza penală privind-ul pe

Fendic Nicolae XXXXX,
născut la XX XX XX și domiciliat în s. XXXXX, r. XXXXX
cetățean al Republicii Moldova,
studii medii speciale, fără persoane la întreținere,
fără antecedente penale,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță:

06.03.2019 - 09.12.2019;

Instanța de apel:

22.01.2020 - 11.03.2020;

29.03.2021 - 16.11.2021;

20.04.2022 - 22.11.2022;

Instanța de recurs:

22.06.2020 - 26.01.2021;

03.02.2022 - 14.03.2022;

22.12.2022 - 01.02.2023;

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul,

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 09 decembrie 2019, Fendic Nicolae a fost condamnat art. 42 alin. (5), 361 alin. (2) Cod penal la amendă în mărime de

700 unități convenționale, ce constituie 35.000 lei

De la inculpat s-au încasat, în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în sumă de 362,50 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, la data de 24.09.2018, ora 17.45, în cadrul controlului de frontieră efectuat pe sensul de ieșire din Republica Moldova al PTF Sculeni, la Fendic Nicolae, a fost depistată și ridicată blancheta permisului de conducere internațional cu seria și nr. ITC-17090400, eliberat la 04.09.2017 și blancheta anexei permisului de conducere internațional cu seria și nr. ITC- 17090400, eliberată la 04.09.2017, ambele pe numele lui Fendic Nicolae, născut la XX.XX.XX, documente ce prezentau semne evidente de falsificare.

Astfel, Fendic Nicolae, prin acțiunile sale intenționate, a confecționat prin participație, blancheta permisului de conducere internațional cu seria și nr. ITC-17090400, eliberat la 04.09.2017 și blancheta anexei permisului de conducere internațional cu seria și nr. ITC-17090400, eliberată la 04.09.2017, ambele pe numele său, documente oficiale false pe care le-a deținut și folosit până la 24.09.2018, când au fost depistate în cadrul controlului de frontieră efectuat pe sensul de ieșire din Republica Moldova al PTF Sculeni.

Potrivit învinuirii, acțiunile inculpatului sunt încadrate pe art. 42 alin. (5), 361 alin. (2) Cod penal, ca participație la confecționarea documentelor oficiale, care acordă drepturi, săvârșite de două sau mai multe persoane.

Instanța a reținut că, inculpatul a pledat nevinovat și a refuzat să facă declarații în ședința de judecată.

Totodată, vinovăția lui a fost probată prin probele administrate, inclusiv:

- procesul-verbal din 24.09.2018, întocmit de către Baxan O., șef de schimb SPF „Sculeni”, prin care a fost ridicat permisului de conducere internațional cu seria și nr. ITC-17090400 și anexa permisului de conducere internațional cu seria și nr. ITC-17090400, ambele pe numele lui Fendic N.;

- raportul de constatare tehnico-științifică nr. 367 din 12.10.2018, conform căruia blancheta permisului de conducere internațional cu seria și numărul ITC-17090400, eliberat la 04.09.2017, pe numele lui Fendic N., este confecționată din material plastificat, laminat pe ambele părți, cu prezența elementelor optic variabile, cu folosirea imprimării prin termosublimare - plasa de fond, fotografia titularului, numărul documentului și textele. Blancheta anexei permisului de conducere internațional cu seria și numărul ITC-17090400, eliberat la 04.09.2017, pe numele lui Fendic N. este confecționată din hârtie, cu folosirea formei de tip ofset-plasa de fond, textile, cu folosirea imprimantei jet de cerneală color-plasa de fond, fotografia titularului, numărul documentului și textele;

- procesul-verbal privind actele de constatare (pentru audieri) din 24.09.2018, întocmit de către Baxan O., șef de schimb SPF „Sculeni”, prin care Fendic N. a comunicat că permisul de conducere internațional cu seria și nr. ITC-17090400 și anexa permisului de conducere internațional cu seria și nr. ITC-1 7090400 i le-a perfectat o persoană pe numele Anatolie, căruia i-a trimis datele personale prin intermediul rețelei de socializare „Odnoklassniki.ru” iar, aproximativ peste două luni, s-a întâlnit cu această persoană în or. Moscova, Rusia, și a primit aceste documente. Nu a achitat bani pentru acestea, deoarece Anatolie îi era dator cu un

serviciu;

- scrisoarea nr. 34/33-20633 din 08.11.2018 parvenită din adresa Centrului Cooperare Polițienească Internațională, potrivit căreia permisul de conducere în litigiu nu a fost eliberat de către autoritățile competente ale SUA;

- scrisoarea nr. 34/33-22438-18 din 06.12.2018 parvenită din adresa Centrului Cooperare Polițienească Internațională, potrivit căreia Fendic N. nu este cetățean rus și nu există informații privind înregistrarea lui pe teritoriul Federației Ruse;

- scrisoarea nr. 34/33-19564 din 23.10.2018 parvenită din adresa Centrului Cooperare Polițienească Internațională, potrivit căreia permisul de conducere în litigiu nu a fost eliberat de către autoritățile competente ale Rusiei;

- scrisoarea nr. 03/02-7954 din 19.11.2018 parvenită din adresa Departamentului înmatriculare a conducătorilor auto, potrivit căreia Fendic N. nu a fost documentat cu permis de conducere al Republicii Moldova.

Prin urmare, vina inculpatului corect a fost încadrată la infracțiunea prevăzută de art. 42 alin. (5), 361 alin. (2) Cod penal, ca participație la confecționarea documentelor oficiale, care acordă drepturi, săvârșite de două sau mai multe persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 950 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 5 ani, că nu au fost stabilite circumstanțe atenuante și agravante, se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat, nu este angajat în câmpul muncii, concluzionând că corijarea și reeducarea lui este posibilă prin aplicarea pedepsei cu amendă.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către apărătorul Tampei Tatiana, în interesele inculpatului, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

În motivarea apelului, în esență, a indicat că urmează a fi declarate inadmisibile și excluse din dosar procesele-verbale de constatare din 24.09.2019, procesul-verbal de audiere a martorului Baxan O., scrisorile nr. 34/33-20633 din 08.11.2018, nr. 34/33-22438-18 din 06.12.2018, nr. 34/33-19564 din 23.10.2018, nr. 03/02-7954 din 19.11.2018 parvenite în adresa Centrul de Cooperare Polițienească Internațională.

Or, procesele-verbale de constatare din 24.09.2019, procesul-verbal de audiere a martorului Baxan O. au fost dobândite cu încălcarea dreptului inculpatului de a tăcea, dreptului de a nu se auto incrimina și dreptului la apărare, deoarece acestuia nu i s-a adus la cunoștință că are dreptul să nu facă declarații, care pot fi eventual folosite împotriva lui și dreptul la apărător.

Iar scrisorile nr. 34/33-20633 din 08.11.2018, nr. 34/33-22438-18 din 06.12.2018, nr. 34/33-19564 din 23.10.2018, nr. 03/02-7954 din 19.11.2018 parvenite în adresa Centrul de Cooperare Polițienească Internațională, nu pot fi considerate ca probe, deoarece nu au fost examinate de procuror și stabilită relevanța lor pe cauza penală.

Totodată, nu au fost administrate alte probe care să confirme vinovăția inculpatului, iar procurorul nu a pornit o altă cauză în privința altor participanți.

Instanța de fond a recunoscut inculpatul vinovat fără a analiza probele, fără a le da o apreciere, fiind transcris rechizitoriul, care este întocmit pe o altă persoană -

Bargan Dinu, care nu are nicio tangență cu Fendic N. Instanța nici nu a văzut eroarea gravă admisă, ce constituie o dovadă că nici nu a citit rechizitoriul.

Mai mult, prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 367 din 12.10.2018 nu s-a dat răspuns dacă actele supuse expertizării sunt false.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2020, apelul a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Fendic Nicolae a fost achitat de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute la art. 42 alin. (5), 361 alin. (2) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel a reținut că acuzarea nu a adus nicio probă ce ar dovedi că inculpatul ar fi acționat cu intenție directă, iar din probele acumulate și administrate de Organul de urmărire penală și susținute de procuror nu rezultă că acesta a comis infracțiunea pentru care a fost condamnat.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Dorina Tăut, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei menționate și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurenta a invocat că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 42 alin. (5), 361 alin. (2) lit. b) Cod penal a fost dovedită pe deplin, iar instanța de apel eronat și tendențios a statuat asupra oportunității achitării lui.

6. Prin decizia Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 26 ianuarie 2021, recursul a fost admis, casată total decizia contestată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a statuat că, din conținutul sentinței rezultă că prima instanță l-a condamnat pe Fendic N. pentru infracțiunea prevăzută de art. 42 alin. (5), 361 alin. (2) Cod penal, din învinuirea înaintată fiind exclus calificativul de la lit. b) „săvârșite de două sau mai multe persoane”.

La fel, instanța de fond, condamnând inculpatul, nu a constatat fapta comisă, deși era obligată și a indicat în partea introductivă a sentinței că: „în instanța de judecată a parvenit cauza penală în privința lui Fendic N., fiindu-i încredințată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 361 alin. (2) Cod penal” și că „potrivit învinuirii, acțiunile inculpatului Fendic N. sunt încadrate la infracțiunea prevăzută de art. 42 alin. (5), 361 alin. (2) Cod penal - participație la confecționarea documentelor oficiale, care acordă drepturi, săvârșite de două sau mai multe persoane”.

Totodată, casând sentința și pronunțând o nouă hotărâre privind achitarea inculpatului de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute la art. 42 alin. (5), 361 alin. (2) Cod penal, instanța de apel, ca și instanța de fond, a omis calificativul atribuit de lit. b) al normei penale - săvârșite de două sau mai multe persoane, încredințat prin rechizitoriu, în context nefiind clar de sub învinuirea căror fapte este achitat inculpatul.

Mai mult, deși inculpatul a fost achitat din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 361 alin. (2) Cod penal, în conținutul deciziei pronunțate, se invocă și faptul că învinuirea este vagă, neclară, abstractă sau neconcretizată, iar într-un alt context instanța susține că: „pe parcursul judecării cauzei n-au fost aduse careva probe pertinente, concludente, utile și veridice, care ar corobora între ele și ar demonstra vinovăția lui Fendic N. că a comis

acțiunea imputată lui”.

7. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2021, apelul a fost admis, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Fendic Nicolae a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (1) Cod penal și liberat de pedeapsă în legătură cu expirarea termenului de atragere la răspundere penală.

Instanța de apel a constatat că la 24 septembrie 2018, ora 17.45, în cadrul controlului de frontieră efectuat pe sensul de ieșire din Republica Moldova al PTF Sculeni, la Fendic N., domiciliat în s. Mândrești, r-nul Telenești, a fost depistată și ridicată blancheta permisului de conducere internațional cu seria și nr. ITC-17090400, eliberat la 04.09.2017 și blancheta anexei permisului de conducere internațional cu seria și nr. ITC-17090400, eliberată la 04.09.2017, ambele pe numele lui Fendic N., născut la XX.XX.XXXX, documente ce prezentau semne evidente de falsificare.

Astfel, Fendic N., prin acțiunile sale intenționate, a deținut și folosit permisul de conducere internațional cu seria și nr. ITC-17090400, eliberat la 04.09.2017 și blancheta anexei permisului de conducere internațional cu seria și nr. ITC-17090400, eliberată la 04.09.2017, ambele pe numele său, nefiind emise de către organele competente, până la 24 septembrie 2018, când au fost depistate în cadrul controlului de frontieră efectuat pe sensul de ieșire din Republica Moldova al PTF Sculeni.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 361 alin. (1) Cod penal ca deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi.

Instanța de apel a reținut că, inculpatul nu a recunoscut vina și a refuzat să facă declarații.

Totodată, inculpatul este învinuit că a acționat prin participație, însă acuzaarea nu a prezentat nicio probă din care ar rezulta că acesta ar fi acționat prin participație și nu a indicat în învinuire cu cine ar fi comis eventual infracțiunea, nu a prezentat careva acte din care ar rezulta că ar exista o altă cauză penală în privința altor persoane.

Deci, fapta inculpatului nu se încadrează în baza art. 42 alin. (5), 361 alin. (2) Cod penal, or, starea de fapt și de drept constatată se încadrează juridic în baza art. 361 alin. (1) Cod penal.

Astfel, potrivit procesului-verbal privind actele de constatare (pentru audieri) din 24.09.2018, întocmit de către Baxan O., șef de schimb SPF „Sculeni”, Fendic N. a comunicat că permisul de conducere internațional cu seria și nr. ITC-17090400 și anexa permisului de conducere internațional cu seria și nr. ITC-1 7090400 i le-a perfectat o persoană pe numele Anatolie, căruia i-a trimis datele sale personale prin intermediul rețelei de socializare „Odnoklassniki.ru”, aproximativ peste două luni, s-a întâlnit cu această persoană în or. Moscova, Rusia și a primit aceste documente. Nu a achitat bani pentru acestea, deoarece Anatolie îi era dator cu un serviciu.

Faptul că inculpatul nu deținea permis de conducere s-a confirmat și prin scrisoarea nr. 34/33-20633 din 08.11.2018 parvenită din adresa Centrului Cooperare Polițienească Internațională, potrivit căreia permisul de conducere în litigiu nu a fost eliberat de către autoritățile competente ale SUA.

Conform scrisorii nr. 34/33-22438-18 din 06.12.2018, parvenită din adresa

Centrului Cooperare Polițienească Internațională, Fendic N. nu este cetățean rus și nu există informații privind înregistrarea lui pe teritoriul Federației Ruse, iar potrivit scrisorii nr. 34/33-19564 din 23.10.2018, parvenită din adresa Centrului Cooperare Polițienească Internațională, permisul de conducere nu a fost eliberat de către autoritățile competente ale Rusiei.

Prin scrisoarea nr. 03/02-7954 din 19.11.2018, a Departamentului înmatriculare a conducătorilor auto, se confirmă că Fendic N. nu a fost documentat cu permis de conducere al Republicii Moldova.

În același timp, alegațiile apărării privind nevinovăția inculpatului nu au fost probate și nu echivalează cu achitarea inculpatului, de vreme ce declarațiile martorului, în coroborare cu celelalte probe analizate în instanța de apel, demonstrează cu certitudine comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal.

Totodată, procesul penal în baza art. 361 alin. (1) Cod penal urmează a fi încetat în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal și art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod procedură penală, deoarece a expirat termenul de prescripție de 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare, fiind comisă la 24.09.2018.

Potrivit art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă cu liberarea de pedeapsă în cazul expirării termenului de prescripție.

Astfel, inculpatul urmează a fi liberat de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art. 60 Cod penal.

Or, fapta a fost comisă la 24.09.2018, iar din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat mai mult de 2 ani, temei care atrage necesitatea de a înceta procesul penal în privința inculpatului, cu liberarea de răspundere penală pe motivul expirării termenului tragerii la răspundere penală.

8. Prin decizia Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 14 martie 2022, a fost admis recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, casată total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2021, în privința inculpatului Fendic Nicolae XXXXX, și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a statuat că, instanța de apel, întemeiat casând sentința primei instanțe, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, rejudecând cauza potrivit regulilor generale, conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate doar a trecut în revistă probele administrate, dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, cât și în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, și nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul apărării, în special a procesului-verbal privind actele de constatare (pentru audieri) din 24.09.2018, întocmit de către Baxan O., șef de schimb SPF „Sculeni”, din care rezultă, rezonabil, că inculpatul a confecționat prin participație (a trimis datele sale personale prin intermediul rețelei de socializare.., contra datoriei cu un serviciu..) blancheta

permisului de conducere internațional cu seria și nr. ITC-17090400, eliberat la 04.09.2017 și blancheta anexei permisului de conducere internațional cu seria și nr. ITC-17090400, eliberată la 04.09.2017, ambele pe numele său – fapte imputate ultimului prin rechizitoriu.

Mai mult, în descriptiv a statuat absolut neclar și divergent că: „...procesul penal urmează a fi încetat în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal și art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod procedură penală..., potrivit art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă cu liberarea de pedeapsă în cazul expirării termenului de prescripție..., inculpatul urmează a fi liberat de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție..., din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat mai mult de 2 ani, temei care atrage necesitatea de a înceta procesul penal în privința inculpatului, cu liberarea de răspundere penală pe motivul expirării termenului tragerii la răspundere penală...”, iar în dispozitiv s-a contrazis, dispunând liberarea inculpatului de pedeapsă, în legătură cu expirarea termenului de atragere la răspundere penală.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2022, a fost admis inclusiv din oficiu conform art.409 CPP, apelul declarat de avocatul Tatiana Tampei în interesele inculpatului Fendic Nicolae, casată total sentința Judecătorei Ungheni din 09 decembrie 2019 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Fendic Nicolae XXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal cu liberarea de pedeapsă în legătură cu expirarea termenului de atragere la răspundere penală.

Instanța de apel a constatat că în ordonanța de punere sub învinuire, precum și în rechizitoriu, acțiunile lui Fendic Nicolae, în drept, au fost încadrate în temeiul art. art.42 alin.(5), 361 alin.(2) lit.b) Cod penal, participație la confecționarea documentelor oficiale, care acordă drepturi, săvârșite de două sau mai multe persoane. Însă, potrivit sentinței, Fendic Nicolae a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(5), 361 alin.(2) Codul penal.

Pe de altă parte, cu toate că, apărarea a solicitat achitarea inculpatului, iar procurorul a pledat pentru respingerea apelului și menținerea condamnării în baza art.42 alin.(5), 361 alin.(2) Cod penal, instanța de apel, apreciind probele administrate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a considerat necesar de a recalifica acțiunile lui Fendic Nicolae, în baza art.361 alin. (1) din Codul penal, și anume deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi.

În speță, organul de urmărire penală a făcut referire la prevederile art.42 alin.(5) din Codul penal, ceea ce presupune complice la infracțiune, adică persoana care a contribuit la săvârșirea infracțiunii prin sfaturi, indicații, prestare de informații, acordare de mijloace sau instrumente ori înlăturare de obstacole, precum și persoana care a promis dinainte că îl va favoriza pe infractor, va tăinui mijloacele sau instrumentele de săvârșire a infracțiunii, urmele acestora sau obiectele dobândite pe cale criminală ori persoana care a promis din timp că va procura sau va vinde atare obiecte. Însă, organul de urmărire penală nu a concretizat în ce formă s-a manifestat

complicitatea acordată de către Fendic Nicolae și cel mai esențial, căror autori ai infracțiunii, chiar și neidentificați a fost acordată, în condițiile în care fapta a fost calificată în temeiul lit. b) alin.(2) art.361, ca fiind comisă de două sau mai multe persoane, ce presupune săvârșirea faptei de cel puțin doi coautori.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a constatat că Fendic Nicolae XXXXX, prin acțiunile sale intenționate, cu toate că cunoștea că nu a respectat procedura legală de obținere a unui permis de conducere internațional, a deținut și folosit permisul de conducere internațional cu seria și nr.ITC-17090400 eliberat la data de 04.09.2017 și blancheta anexei permisului de conducere internațional cu seria și nr.ITC-17090400 eliberată la data de 04.09.2017, ambele pe numele său, nefiind emise de către organele competente, până la 24.09.2018, când au fost depistate în cadrul controlului de frontieră efectuat pe sensul de ieșire din Republica Moldova a PTF Sculeni, infracțiune prevăzută de art.361 alin.(1) Cod penal.

10. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Dorina Tăut, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia și menținerea sentinței primei instanțe.

A reiterat că recalificarea faptelor comise de inculpat este afectată de erori de drept, ore greșit s-au apreciat și încadrat juridic faptele constatate în urma administrării probatoriului. În cazul în care instanța nu a fost de acord cu aprecierea probelor de către procuror și a ajuns la concluzia de a recalifica acțiunile inculpatului, urma să dezvăluie această concluzie, expunându-se asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii.

10.1. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Tampei Tatiana în interesele inculpatului, indicând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a acesteia și pronunțarea unei noi sentințe prin care Fendic Nicolae să fie achitat.

În susținerea recursului a indicat că nici prima instanță și nici instanța de apel nu au răspuns la întrebările: care este proba care dovedește falsul blanchetei permisului și anexei la aceasta; care este proba care dovedește acțiunea lui Fendic Nicolae de confecționare a acestor documente. La fel, instanțele ierarhic inferioare nu s-au pronunțat asupra admisibilității probelor.

11. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele recurenților, Colegiul Penal conchide asupra inadmisibilității acestora, pentru următoarele motive.

În corespundere cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În acest sens, se reține că decizia integrală a fost pronunțată public la 16 noiembrie 2022, prin recipisă anexată la materialele cauzei se atestă că procurorul a primit-o în aceeași zi, iar inculpatului și apărătorului i-a fost expediată prin poștă, la fel în aceeași zi. Astfel, depunând recursurile ordinare, la 07 decembrie 2022 și 16 decembrie 2022, recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recurs în termen.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță se reține, că potrivit textului recursului, procurorul invocă temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, sub aspectele că: *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”*, *”faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”*. Apărătorul, la rândul său, la fel, a indicat în recurs temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că motivele invocate de recurenți în susținerea temeiurilor de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

Astfel, ce ține de temeiul de recurs invocat de către procuror, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul penal constată că nu este incident în speță, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante, invocate în apelul declarat de către apărătorul Tampei Tatiana în interesele inculpatului, întemeindu-și soluția în baza probelor cercetate de prima instanță, verificate, însă apreciate incorect.

Instanța de recurs apreciază ca fiind corectă argumentarea instanței de apel referitoare la recalificarea faptei or, instanța de apel a oferit un răspuns motivat cu privire la acest subiect (coparticiparea, săvârșirea infracțiunii de două sau mai multe persoane) raportat la circumstanțele de fapt ale cauzei în cumul cu probele administrate și cercetate (a se vedea pct. 9 din prezenta decizie), soluție pe care instanța de recurs o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară, deoarece soluția instanței de apel este pe deplin conformă circumstanțelor de fapt și de drept stabilite, precum și practicii judiciare constante.

Cu referire la criticile invocate în recursul apărării privind aprecierea probelor în sensul nevinovăției inculpatului, Colegiul penal ține să sublinieze că, aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, precum și pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora, toate probele în ansamblul lor urmând a fi apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Totodată, instanța de recurs reiterează că, motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot constitui motiv de casare ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă

apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective. Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa reținere greșită, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii recunoașterea vinovăției inculpatului conform învinuirii încriminate. Reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art.427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza deciziei instanței de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

În acest sens Colegiul penal atestă că, probele acumulate și examinate de instanța de apel au fost apreciate potrivit prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă că inculpatul Fendic Nicolae a comis infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. 1) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal menționează că, judecând apelul apărării, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel corect a ajuns la concluzia enunțată la pct. 9 din prezenta decizie, stabilind totodată, că vinovăția inculpatului a fost dovedită pe deplin în baza probelor prezentate la cauza penală, care demonstrează vinovăția inculpatului în afara oricărui dubiu rezonabil, iar careva încălcări de procedură, sau încălcări a drepturilor și intereselor inculpatului, nu au fost depistate.

Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, or instanța de apel s-a expus în decizia sa, detaliat și argumentat asupra fiecărei probe prezentate și chestiunilor esențiale invocate în apel, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România (hotărârea din 16 februarie 2010), statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

12. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursurile declarate sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

13. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Dorina Tăut și de către avocatul Tampei Tatiana în interesele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2022, în cauza penală de învinuire a lui Fendic Nicolae, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 01 februarie 2023.

Președinte

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Gervas